

V. Gabelica Marković*

Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije
Sveučilišta u Zagrebu
Marulićev trg 19, 10 000 Zagreb

Poticanje suradnje znanosti i gospodarstva kroz EU fondove

Razvoj cijelog društva ovisan je o suradnji znanosti i gospodarstva. Znanstveno-istraživački sektor ima istraživačke kapacitete i ljudski potencijal da društvu doprinese primijenjenim istraživanjima, dok gospodarstvo koje posjeduje kompetencije i tehnologije rezultate tih istraživanja zajednički pretvara u inovativne proizvode s dodanom vrijednošću temeljene na znanju. Dosadašnja istraživanja su pokazala da suradnja između znanosti i industrije može biti snažna ukoliko se pravodobno i kontinuirano potiče.

Stoga u cijeloj Europi pa i u Republici Hrvatskoj različitim projektima, natjecajima, potporama, sve više i više dolazi do poticanja te suradnje.

Prošle godine bio je otvoren natjecaj **“Jačanje kapaciteta za istraživanje i razvoj”** s vrijednošću 180.894.788,00 kn. Svrha poziva je bila usmjeriti istraživanja u tematskim i podtematskim prioritetnim područjima Strategije pametne specijalizacije Republike Hrvatske za razdoblje od 2016. do 2020. godine (S3) prema potrebama gospodarstva podržavajući projekte istraživanja, razvoja i inovacija istraživačkih organizacija u suradnji s poslovnim sektorom. Natjecaj su prijavljivale znanstvene organizacije, dok su prihvatljivi partneri bili mikro, mala i srednja poduzeća (MSP) i veliki poduzetnici. Evaluacija je u tijeku i nadam se skorom završetku evaluacijske procedure, potpisivanju ugovora i što je najvažnije početku istraživačko-razvojnih projekata.

Trenutačno je otvoren natjecaj **“Inovacijski vaučeri za MSP-ove”** unutar Europskog fonda za regionalni razvoj. Natjecaj je otvoren od 21. 5. 2018. i traje do iskorištenja sredstava odnosno najkasnije do 29. 6. 2020. godine. Na natjecaj se mogu javiti prijavitelji koji spadaju u mikro, male i srednje poduzetnike kojima je to prilika za podizanje poslovne konkurentnosti putem suradnje odnosno ugovornog istraživanja znanstvenoistraživačkih institucija za potrebe razvoja novih proizvoda i usluga MSP-ova (<https://strukturnifondovi.hr/natjecaji/inovacijski-vauceri-za-msp-ove/>).

Ukupna vrijednost natjecaja je 50.000.000,00 kn, dok je po pojedinom zahtjevu najniži iznos bespovratnih sredstava 10.000,00 kn, a najviši 75.000,00 kn. Svrha toga Poziva je pružanje stručne podrške od strane znanstvenoistraživačkih organizacija (ZIO) u vidu ugovornog pružanja usluga MSP-ovima za troškove testiranja, ispitivanja, demonstracijskih aktivnosti, kao i primjene stručnih tehničkih znanja za potrebe inovativnih procesa i komercijalizacije inovacija. Poziv je usmjeren na jačanje kapaciteta MSP-ova za istraživanje, razvoj i inovacije kroz poticanje suradnje sa znanstvenoistraživačkim organizacijama u svrhu razvoja novih proizvoda, usluga ili procesa, s naglaskom na komercijalizaciju proizvoda i usluga. Dakle, znanstvenoistraživačke organizacije ugovorno pružaju usluge MSP-ovima za troškove testiranja, ispitivanja, demonstracijskih aktivnosti, kao i stručnih tehničkih znanja. Sama procedura je prilično jednostavna. Sve se prijavljuje elektronski a i dodatne dokumentacije treba vrlo malo. Sigurni smo da danas već postoji velik broj suradnji između privatnog sektora i znanstvenoistraživačkih institucija. Stoga je to

odlična prilika za postojeće i nove partnere da prouče ove mogućnosti, prijave se i iskoriste raspoloživa sredstva. Korisnici mogu dobiti do pet usluga znanstvenoistraživačkog sektora putem natjecaja za razvoj svojih proizvoda i usluga.

Uskoro očekujemo i otvaranje natjecaja: **“Inovacije u S3 područjima”**. I taj je natjecaj namijenjen mikro, malim i srednjim poduzetnicima, dok partner može biti iz znanstvenoistraživačke institucije. Vrijednost natjecaja je 634.000.000,00 kn, a sredstva će biti osigurana iz Europskog fonda za regionalni razvoj. Potpora u okviru toga Poziva namijenjena je za MSP-ove koji su u svojoj poslovnoj aktivnosti usmjereni na proizvodnju naprednih i inovativnih proizvoda i usluga visoke dodane vrijednosti, koji će doprinijeti povećanju izvoza te time i konkurentnosti hrvatskog gospodarstva na globalnom tržištu. Tim će se pozivom sufinancirati ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu, zaštita intelektualnog vlasništva, troškovi osoblja i razvoja s ciljem komercijalizacije inovacija i stvaranja proizvoda i usluga isključivo u skladu s identificiranim prioritetnim tematskim područjima i međusektorskim temama Strategije pametne specijalizacije (S3). Datum objave tog natjecaja trebao bi biti ožujak ove godine.

Najiščekivaniji natjecaj vezan uz istraživanje i razvoj i suradnju znanosti i gospodarstva, također iz Europskog fonda za regionalni razvoj, pod imenom **“Povećanje razvoja novih proizvoda i usluga koji proizlaze iz aktivnosti istraživanja i razvoja – IRI 2”**, vrijednosti 548.000.000,00 kn, planiran je za svibanj ove godine. Kroz poziv će se omogućiti bespovratna EU sredstva za aktivnosti istraživanja i razvoja – vlastito istraživanje u okviru poduzeća, ugovorno ili kolaborativno istraživanje u partnerstvima s drugim poduzetnicima ili znanstveno istraživačkim organizacijama – a sve s ciljem razvoja novih ili znatno poboljšanih proizvoda i usluga za tržište.

Dosadašnja istraživanja su pokazala da suradnja između znanosti i industrije može biti snažan pokretač inovativnih proizvoda, što pridonosi uspješnosti akademske zajednice, ali i poslovnoj konkurentnosti industrije. Ovo uspješno partnerstvo i sprega znanstvenika i privatnog sektora konačno vodi i ekonomskom rastu našeg društva.

Stoga se nadamo da će se taj uzlet nastaviti otvaranjem novih natjecaja i sve većim brojem kvalitetnih projekata i konačnih proizvoda i usluga.

* Dr. sc. Vesna Gabelica Marković, voditelj ureda za međunarodnu suradnju, e-pošta: vesnagm@fkit.hr